

УДК 634.23

Ярушников В.В.

Артемівська дослідна станція розсадництва ІС НААН

ВИШНЕВО-ЧЕРЕШНЕВИЙ ГІБРИД ЧУДО ВИШНЯ: ХАРАКТЕРИСТИКА ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННИХ ОЗНАК

Особливе місце в покращанні сортименту вишні відводиться схрещуванню вишні звичайної (*Cerasus vulgaris* Mill. (*Prunus cerasus* L.)) з черешнею (*Cerasus avium* (L.) Moench. (*Prunus avium* L.)). Від такого схрещування отримують вишне-черешневі гібриди (*Cerasus vulgaris* Mill. x *Cerasus avium* (L.) Moench. (*Prunus x gondouinii* Rehd.)), так звані дюки. Вони відрізняються від вишні звичайної та черешні тим, що вбирають в собі кращі якості цих двох видів. При такому схрещуванні можна отримати такі сорти вишні, які мають більш великі і солодкі плоди, ніж у вишні звичайної та містять більшу кількість органічних кислот, ніж у черешні.

Сорт Чудо вишня створений саме шляхом міжвидової гібридизації в межах видів *Cerasus vulgaris* Mill. та *Cerasus avium* (L.) Moench. в результаті схрещування сорту вишні звичайної Гріот остгеймський з сортом черешні Валерій Чкалов. Автори сорту: Тараненко Л.І., заслужений агроном України; Ярушников В.В.

Дерево сильноросле з кулястою кроною. За будовою, листям, типом плодоношення схоже на черешню. Однорічні пагони також черешневого типу, товсті, але за темно-коричневим кольором подібні до вишні. Морозостійкість деревини та квіткових бруньок вище середньої і декілька поступається материнському сорту. Посухостійкість висока.

Чудо вишня належить до групи сортів стійких до кокомікозу, незважаючи на те, що обидва батьківських сорти недостатньо стійкі до цієї хвороби.

Строк цвітіння дуже ранній. Квітки великі, білого кольору з дещо рожевим відтінком.

Сорт Чудо вишня відрізняється крупними, привабливими на зовнішній вигляд плодами з високими смаковими якостями.

Плоди за розміром великі та дуже великі, масою 7-9 г, кулясті, злегка сплющені з боків, темно-червоного кольору. Черевний шов майже відсутній. М'якуш відносно щільний, червоний або темно-червоний, соковитий, десертного смаку. Плоди містять 21,1% сухої речовини, 9,6% цукру, 1,2% органічних кислот та 7,0 мг вітаміну С на 100 г сирової маси. Цукрово-кислотний індекс дорівнює 8. Дегустаційна оцінка – 8,5-8,7 бали. Сік червоний. Кісточка вище середнього розміру, світло-коричневого кольору, округлої форми.

Сорт раннього строку досягання: в умовах Донбасу плоди досягають в другій декаді червня, на 3-5 днів після сорту черешні Валерій Чкалов. Плоди транспортабельні. Відрив плодоніжки від плоду – сухий. Сорт універсального напрямку використання, дає високоякісні продукти переробки.

Для отримання повного врожаю сорт потребує запилення черешнями. Його врожайність за схеми садіння 6x4 становить 8-10 т/га у 5-6 річному віці та 16-19 т/га у період повного плодоношення. Сорт характеризується високою економічною ефективністю виробництва за рахунок посиленого попиту на ранню високоякісну плодovu продукцію, яка завжди має значно вищу ціну реалізації.

Сорт Чудо вишня рекомендується для впровадження в Степовій зоні України.

В Національному центрі генетичних ресурсів рослин України на зразок вишнево-черешневого гібриду Чудо вишня отримано «Свідоцтво про реєстрацію зразка генофонду рослин в Україні» за №275 від 21 серпня 2006 р. В Національному каталозі сорт зареєстрований під номером UN 0400446.

У 2011 році до Державної служби з охорони прав на сорти рослин надані документи про визнання майнових прав інтелектуальної власності на сорт рослин і майнових прав інтелектуальної власності на поширення сорту рослин на вишнево-черешневий гібрид сорту Чудо вишня (номер заявки 11465001).